

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

**"НЕДЕРЖАВНИЙ СЕКТОР БЕЗПЕКИ:
СУЧАСНИЙ ДОСВІД ТА ПРОБЛЕМИ
ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ"**

Тези доповідей учасників
II Міжнародної науково-практичної конференції

Харків
«Планета-прінт»
2014

УДК 351/354

ББК 67.408

Н 42

ISBN 978-966-97373-9-7

Редакційна колегія:

д.ю.н., проф. *Битяк Ю.П.*, д.ю.н., проф. *Настюк В.Я.*, к.ф.н., доц. *Липко І.П.*, к.ю.н., ас. *Мех Ю.В.*, д.ю.н., проф. *Гаращук В.М.*, д.ю.н., проф. *Матюхіна Н.П.*, д.п.н., проф. *Черноватий Л.М.*, к.п.н., доц. *Сорока Н.А.*, к.ф.н., доц. *Артеменко Т.М.*, к.ф.н., доц. *Зайцева М.О.*, к.ф.н., доц. *Міщенко В.Я.*, к.ф.н., доц. *Чурсіна Л.В.*, к.ф.н., доц. *Щокіна Т.М.*, к.ю.н., доц. *Зуй В.В.*, к.ю.н., доц. *Ігнатченко І.Г.*, к.ю.н., доц. *Коваленко Л.П.*, к.ю.н., доц. *Компанієць І.М.*, к.ю.н., доц. *Куц О.Є.*, к.ю.н., доц. *Мартинівський В.В.*, к.ф.н., доц. *Мошинська О.Ю.*, к.ю.н., доц. *Самощенко І.В.*, к.ю.н., доц. *Сенаторова О.В.*, к.ю.н., доц. *Слінько Т.М.*, к.ю.н., доц. *Соловійова О.М.*, к.ю.н., доц. *Червякова О.Б.*, к.п.н., викл. *Демченко Д.І.*, к.ю.н., ас. *Александров В.М.*, к.ю.н., ас. *Бенедик В.І.*, к.ю.н., ас. *Лайкова М.С.*, к.ю.н., ас. *Полякова О.С.*, к.ю.н., ас. *Рябченко Я.С.*, к.ю.н., ас. *Федчишин С.А.*, к.ю.н., ас. *Шевчук О.М.*, ас. *Гончаренко Г.А.*, ст. вик. *Лозбень Т.С.*, ст. вик. *Малєєва Т.Є.*

Н 42 Недержавний сектор безпеки: сучасний досвід та проблеми порівняльно-правового регулювання. Тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції. – Харків: «Планета-прінт», 2014. – 344 с.

У збірнику представлені тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Недержавний сектор безпеки: сучасний досвід та проблеми порівняльно-правового регулювання», що відбулася 19 квітня 2014 року у Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого кафедрами адміністративного права, адміністративного права та адміністративної діяльності й іноземних мов №2.

До збірника ввійшли тези доповідей українською, російською, англійською та французькою мовами.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, державних службовців, студентів, а також широке коло читачів, які цікавляться цією проблематикою.

УДК 351/354

ББК 67.408

ISBN 978-966-97373-9-7

© Колектив авторів, 2014
© ТОВ «Планета-прінт», 2014

Зміст

Contents

<i>Битяк Ю.П.</i> Вступне слово.....	5
<i>Vutyak Yuriy P.</i> Introductory speech.....	7

Науково-практична трибуна

Scientific and Practical Rostrum

Александров В.М.

Недержавний сектор безпеки як фактор забезпечення безпеки українського суспільства.....	9
---	---

Алісов Є.О.

Про деякі фінансово-правові аспекти забезпечення недержавного сектору безпеки в Україні.....	11
--	----

Бардакова Л. В.

Контроль за якістю лікарських засобів як сегмент приватної безпеки людини.....	13
--	----

Бенедик В.І.

Недержавна система забезпечення безпеки: досвід закордонних країн.....	14
--	----

Борбунюк О.О.

Регуляторні акти: проблеми правової визначеності.....	16
---	----

Будецький Р.В.

Роль та місце органів юстиції у формуванні правового поля функціонування недержавного сектора безпеки.....	18
--	----

Воробійов Л.Л., Мижерицький О.М., Паляничка Л.О.

Системна кодифікація спеціальної правосуб'єктності громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону.....	20
---	----

Галинська К.Ю.

Забезпечення безпеки службової інформації в Україні: правові аспекти.....	21
---	----

Будецький Роман Володимирович

Начальник Харківського міського
управління юстицією
(Україна, м.Харків)

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ОРГАНІВ ЮСТИЦІЇ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОГО ПОЛЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ НЕДЕРЖАВНОГО СЕКТОРА БЕЗПЕКИ

У сучасному світі здатність до забезпечення безпеки не тільки держави, а й кожного з її громадян від внутрішніх і зовнішніх загроз визначає рівень її конкурентоспроможності і динаміку соціально-економічного розвитку. Повною мірою наведена теза стосується і недержавного сектору безпеки.

У взаємовідносинах між державою і недержавним сектором безпеки як складової національної безпеки України безумовно виникають проблемні питання, пов'язані з правилами його функціонування у правовому національному полі, відбувається актуалізація проблем безпеки у національній свідомості громадянського суспільства, що формується в Україні, підвищуються вимоги до адаптації системи управління національною безпекою до кращих світових зразків її організації та правового забезпечення. Дозволимо собі висновок про те, що взагалі поява і становлення недержавного сектору безпеки є слідством актуалізації у суспільстві більш високих вимог і критеріїв до якості системи національної безпеки.

Але у зв'язку із зазначеним виступає необхідність правової регламентації недержавного сектору безпеки як базової засади його функціонування, аргументація щодо необхідності розширення недержавної участі у секторі безпеки, нормативне визначення і законодавче закріплення системи визначених суб'єктів, їх повноважень, функцій, вимог до компетенції і відповідальності, а також здійснення контрольно-наглядових функцій з боку держави. Зрозуміло, що органи юстиції, передусім органи управління юстицією, не можуть залишатись поза цією

проблемою. Фактично, на сьогодні ми можемо говорити про формування нових пріоритетів (поряд з багатьма іншими) у діяльності цих органів, які пов'язані із забезпеченням правових меж функціонування недержавного сектору безпеки.

Можна погодитися з думками українських науковців – фундаторів теорії недержавного сектору безпеки (В.В. Крутова, Н.П.Матюхіної, Г.П. Новицького, О.В. Скрипнюка, В.Тихого та ін.), що держава практично не в змозі забезпечити безпеку кожної окремої структури громадянського суспільства, а тому основна відмінність державного і недержавного секторів безпеки полягає у тому, що сутність державного сектору зводиться до захисту інтересів насамперед держави, тоді як сутність недержавного сектору зводиться до захисту інститутів громадянського суспільства.

Ці автори обґрунтовують тезу про те, і з цим важко не погодитися, що однією з важливих рис трансформацій у сучасному світі є переосмислення ролі держави в суспільному житті. Ця роль має тенденцію до зменшення. Водночас зростає роль громадянського суспільства, яке намагається обмежити гіпертрофовані в минулому функції держави та встановити дієвий контроль за їх реалізацією. А тому пропонується ініціювати питання щодо формування нової архітектури системи національної безпеки на основі цивілізованого співвідношення її державної та недержавної складових. Саме на таких засадах повинні створюватися передумови для безпечного, гармонійного розвитку і реалізації інтересів особи, суспільства та держави без жорстких протистоянь і корпоративних переваг.

Оцінюючи місце органів юстиції у цій системі взаємодії державного та недержавного секторів безпеки важливо акцентувати увагу на тому, що правова політика повинна бути спрямована на створення сприятливих умов для становлення недержавного сектора безпеки як суб'єкта забезпечення національної безпеки. Сьогодні така офіційно оформлена позиція держави (через нормативно-правову регламентацію) практично відсутня.

Важливого значення у зв'язку з зазначеним набуває й позиція органів юстиції, спрямована на те, щоб недержавний і державний сектори безпеки були пов'язані єдиними правовими механізмами функціонування і взаємодії. Відзначимо, що такий досвід має місце у діяльності міністерств юстиції окремих зарубіжних країн.

Так, зокрема, до кола обов'язків Міністерства юстиції КНР законодавчо віднесено забезпечення й покращення системи закону, справедливості і національної безпеки Китаю. Федеральний департамент юстиції і поліції Швейцарії також займається питаннями, які стосуються безпеки у державі. Міністерство юстиції Республіки Корея визначається як суб'єкт управління безпекою країни. Така ж правова норма зафіксована і стосовно правового статусу Міністерства юстиції і рівності Ірландії. Це міністерство відповідає за збереження і

зміцнення безпеки суспільства шляхом розробки стратегій надання високоякісних послуг.

Особливе місце серед країн займає у цьому напрямі Міністерство юстиції США. Утворені департаменти і служби міністерства, зокрема такі як Служба з питань взаємодії населення і поліції з охорони правопорядку (*communityoriented policyservices*), Служба по виконанню законів про свободу інформації та охороні приватного життя (*OfficeofInformationandPrivacy*), Служба генерального інспектора (*OfficeoftheInspectorGeneral*), яка спільно з недержавними структурами здійснює аудиторські перевірки з метою контролю за використанням коштів) та ін.

Цікавим є досвід організації в найбільш складних випадках так званих ударних сил (*StrikeForces*) для боротьби з організованою злочинністю та злочинним розповсюдженням наркотиків, які мобільно формуються не тільки з представників державних структур, але й недержавних організацій, що мають досвід боротьби з різними злочинами. Серед останніх ініціатив Міністерства юстиції США – залучення американців до забезпечення безпеки кіберпростору. При цьому чітко визначається, що краеугольним каменем американської стратегії забезпечення безпеки кіберпростору є і залишається партнерство державного і недержавного секторів.